
Handling 2023 nr 84

Motion av Simona Mohamsson (L) och Axel Darvik (L) om att införa utbildningsgaranti för placerade barn

Omhändertagna och placerade barns skolgång har alltför länge negligerats. Statens institutionsstyrelses (SiS) egna kartläggningar visar att betyg och skolresultat för barn som har placerats på institution ligger väsentligt lägre än för andra barn. När barn och unga blir placerade i samhällsvård är det hemkommunens ansvar att säkerställa att de får den utbildning de har rätt till. För att den rätten ska säkras krävs det att skola och socialtjänst samverkar på ett bra sätt och att eleven blir delaktig i processen. Placerade barns och ungas skolgång är oftast problematisk. De fullföljer grund- och gymnasieskola i avsevärt lägre utsträckning än andra barn. Vi vet idag att en av de största skyddsfaktorerna är en lyckad skolgång.

Enligt Socialstyrelsens rapport Öppen jämförelse 2020 – placerade barns utbildning och hälsa går det betydligt sämre i skolan för placerade barn. Endast 39 % av tjejer som är placerade i årskurs 9 har en gymnasieutbildning innan de fyller 20 år. Motsvarande siffra för killar är 32 %. Absolut sämst går det för barn som endast är placerade delar av årskurs 9. Av de som är placerade delar av årskurs 9 är det endast 17 % som har gymnasiekompetens.

Det visar sig att detta inte är ett nytt fenomen. Det har varit dåliga studieresultat under många år. Därav har modellen av Skolfam samt SAMS utvecklats. Varje barn som får en insats från Skolfam får ett eget team som följer det under åren i grundskolan. Teamen består av barnsekreterare och familjehemssekreterare från socialtjänsten samt psykolog och specialpedagog från grundskoleförvaltningen. Forskning har visat att Skolfam är en verkningsfull modell för att höja studieresultaten för familjehemsplacerade barn. SAMS är framtaget för att skapa en kontinuitet i skolgången och för att vara ett stöd till den som arbetar med placerade barn och unga i skola och socialtjänst inför och under placeringen. SAMS är också till hjälp inför avslut och vid uppföljning. Då placerade barn behöver en lyckad skolgång som en extra skyddsfaktor är det nu hög tid att garantera att alla placerade barn har tillgång till ett Skolfam eller SAMS.

Vi ser även att det finns brister i Göteborg Stads sätt att följa upp hur det går för placerade barn. Vi vet inte hur många placerade barn vi har, hur många som placeras om och hur långa placeringarna är. Vi vet inte heller hur det går i skolan för de barn som placerats av stadens socialtjänst. Det fanns 887 barn som var familjehemsplacerade under 2022. Det framgår inte hur många som var stadigvarande placerade och därmed har tillgång till Skolfam. En artikel i Vårt Göteborg visade att 155 barn hade Skolfam i Göteborg. Av de familjehemsplacerade barnen får alltså endast 15 % tillgång till Skolfam.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

1. Socialnämnderna och grundskolenämnden får i uppdrag att säkerställa att barn med familjehemsplacering, boende på HVB-hem och SiS-hem blir erbjudna plats i Skolfam.
2. Socialnämnderna får i uppdrag att tillsammans med grundskolenämnden följa upp om eleverna skolgång varit obruten och hur deras skolförankring sett ut.

Simona Mohamsson (L) Axel Darvik (L)